

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 28.11.2018
Sayı: 7-532

6037

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 23.11.2018

Saygılarımla.

Zeki Hakan SIDALI

Mersin Milletvekili

Mersin'in Erdemli ilçesi Türkiye'nin limon deposu olarak bilinmektedir. Erdemli ilçemiz Türkiye'deki limon üretiminin yüzde 65'ini gerçekleştirmektedir. Mersin'de yılda yaklaşık olarak 650 bin ton limon üretimi yapılmaktadır.

Geçtiğimiz aylarda Türkiye'de yaşanan dolar krizi nedeniyle ilaç ve gübre fiyatları iki katına çıkmıştır. Bugün geline nokta dolar düşmüş ancak piyasa fiyatlarında oluşan fiyat enflasyonu ortadan kalkmamış, ilaç ve gübrelerde beklenen indirim hala gerçekleşmemiştir. Bu girdi maliyetlerinin yanı sıra elektrik fiyatlarının yüksekliği, sulama sularında ise bir yanda yer altı sularının aşırı kullanımı diğer yanda ise verimsiz sulama uygulamaları Erdemli ilçemizdeki limon üreticilerimize sıkıntı yaşatmaktadır.

Bu gelişmelerin yanı sıra dolar kuru yükselmesine karşın Eylül ayından itibaren limonda ihracat durma noktasına gelmiştir. Limon sektöründe ihracatın durması, iç piyasada oluşan talep zayıflığı ile birlikte limonda fiyat düşüşleri başlamış dolayısıyla üreticilerimiz büyük gelir kayıpları ile karşı karşıya kalmıştır.

Dış pazarda Arjantin gibi ülkelerin yıldan yıla pazar paylarını artırması ile birlikte yaşanan rekabet kaybı, Erdemli'de bir Limon Borsasının kurulamamış olması, iç pazarda yaşanan zayıf talep limon sektöründe pazarlama sorununu ortaya çıkarmaktadır. Bugüne

2

kadar Erdemli'de limon için alternatif satış seçenekleri oluşturulamamış, tüccar tarafında ise tekелci bir oluşum meydana gelmiştir.

Bu gelişmeler karşısında limonunu hak ettiğini düşündüğü fiyattan piyasaya sürmek isteyen üreticilerimiz limonları dinlenmeye almıştır. Bu da limon üreticilerimizde depolama sorununu ortaya çıkarmıştır. Depolama sorunu Erdemli bölgemizin uzun yıllardır çözülmesini beklediği kronik bir sorundur. Limon üreticilerimiz depolama ihtiyaçlarını Nevşehir ilimizde bulunan soğuk hava depoları ile çözmeye çalışmaktadır. Bu durum üreticilerimize yüksek girdili üretim maliyetlerinin yanı sıra nakliye maliyetleri de yüklemektedir. Sonuçta Erdemli limon üreticilerimiz son derece mağdur olmakta ciddi borçlarla karşı karşıya kalarak gayrimenkullerini ipotek altında bırakmaktadır.

6587

Bu bilgiler ışığında;

1. ÜFE'nin geldiği nokta, piyasa fiyatlarında oluşan enflasyon nedeniyle limon üreticilerimiz artan üretim maliyetleri karşısında mağdur durumdadır. Bakanlığınızın limon üreticilerimizin gübre ve ilaç fiyatlarında yaşadığı sorunlara yönelik bir çalışması var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
2. Bakanlığınız üreticilerimizin tarımsal elektrik kullanımı maliyetlerinin azaltılması konusunda bir çalışması var mıdır?
3. Erdemli limon üretiminde sulama suyu kullanım oranı nedir? Bu oranın ne kadarı yer altı sularından karşılanmaktadır?
4. Erdemli'de son 16 yılda yer altı su seviyelerinde ne kadar azalma meydana gelmiştir?
5. Erdemli tarımsal sulamasında kayıp kaçak oranı nedir? Bu kayıp kaçak oranlarının azaltılmasına yönelik olarak Bakanlığınızın yaptığı çalışmalar nelerdir?
6. Erdemli'de su kaynaklarının korunması için su kaynaklarının haritası çıkarılmış mıdır?
7. Erdemli'de kayıt dışı su kuyusu kullanım oranı nedir? Erdemli'de kayıt dışı su kuyusu kullanımlarının önüne geçebilmek için Bakanlığınız ne gibi önlemler almaktadır?
8. Erdemli'de stratejik öneme sahip yer altı suları başta olmak üzere su kaynaklarının verimli kullanılmasına yönelik olarak Bakanlığınızın yaptığı çalışmalar nelerdir?
9. Erdemli tarım ürünleri üretiminin Su Ayak İzi analizleri çıkarılmış mıdır? Çıkarılmış ise kamuoyu ile paylaşılmış mıdır? Çıkarılmamışsa neden bu bilimsel çalışmalar yapılmamıştır?
10. Erdemli tarımsal sulamada Mavi Su kullanımına bağımlıdır. Bu gerekçe ile Erdemli'de Mavi Su Ayak İzinin küçültülmesine yönelik olarak ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?
11. Yapılan bilimsel çalışmalara göre Mersin, iklim değişikliğinden en fazla etkilenecek kentler arasındadır. Bölgeye ilişkin geliştirilen iklim projeksiyonlarında bölgenin su kaynağını oluşturan kar ve yağmur yağışlarının azalacağı öngörülmektedir. Dolayısıyla bölgede kuraklık riski vardır. Kuraklık risklerine karşı Bakanlığınız Erdemli Kuraklık Afet Planlarını hazırlamış mıdır?
12. Kuraklığın limon üreticilerimize verebileceği zararlar üzerine Bakanlığınızın önleyici bir çalışması var mıdır? Varsa nelerdir?
13. Erdemli'de son yıllarda şiddeti, büyüklüğü ve sayısı artan aşırı iklim olaylarının araştırılmasına ilişkin Bakanlığınızın yaptığı bilimsel çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

14. Bakanlığınızın Erdemli'ye ilişkin Afet Eylem Stratejileri var mıdır? Varsa nelerdir?
15. Bakanlığınızın Erdemli'ye ilişkin İklim Eylem Planı var mıdır? Varsa nelerdir?
16. Bakanlığınız Erdemli'de İklim Değişikliğinin Etkilerine Uyum üzerine bir çalışma yürütmekte midir?
17. Bakanlığınız Milli Tarım Projesi kapsamında Havza Bazlı Üretim modeline geçmiştir. Bu bağlamda Erdemli ilçemizde Arpa, Buğday, Nohut, Yem Bitkileri ve Zeytinyağı ürünlerinde destekleme açıklamıştır. Türkiye'deki limon üretiminin %65'ini karşılayan Erdemli ilçemizde bakanlığınız niçin limon üretimine destekleme vermemektedir?
18. Bakanlığınız ulusal ölçekte limon üreticilerine niçin bir destekleme mekanizması geliştirmemektedir?
19. Bakanlığınız limon üreticilerine ilişkin spesifik bir destekleme çalışması yapacak mıdır?
20. Erdemli'deki limon ihracatının Eylül ayı itibarıyla durduğu iddia edilmektedir. İhracatta yaşanan bu tıkanıklığın giderilememesi durumunda Erdemli limon üreticilerinin maddi kayıpları her geçen gün artacaktır. Bu bağlamda Bakanlığınızın limon sektöründe ihracatın artırılması adına bir çalışma var mıdır? Varsa ne gibi çalışmalar vardır?
21. Bakanlığınızın Erdemli limonculuğunun pazarlama sorununu çözmeye yönelik çalışmaları var mıdır? Varsa nelerdir?
22. Ürün Borsaları fiyat belirlenmesinde, alıcı bulunmasında etkin rol oynamaktadır. Türkiye'nin limon ihracatının yaklaşık %65'ini karşılayan Erdemli'de henüz bir Limon Borsası yoktur. Bakanlığınızın Erdemli'de Limon Borsası kurulmasıyla alakalı herhangi bir projesi var mıdır?
23. Erdemli'de üretilen limonun hem iç piyasaya hem de ihracata yönlendirilebilmesi için soğuk hava deposu başta olmak üzere lisanslı depoculuk alanında desteklenmesi gerekmektedir. Bakanlığınızın Erdemli'nin soğuk hava deposu ve lisanslı depoculuk ihtiyacını karşılamak üzere yaptığı çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?
24. Erdemli limon üreticilerimizin örgütlülük (limon üretici birlikleri-limon kooperatifleri) oranı nedir? Bakanlığınızın Erdemli limon üreticilerimizin örgütlenmelerine yönelik çalışmaları var mıdır? Varsa, bunlar nelerdir?
25. Türkiye'de limonun iç tüketimini artırmaya yönelik olarak Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?

6037

26. Limon yalnızca sofralık değil meyve suyu gibi günlük alanlarda da kullanılmakta olan bir tarım ürünüdür. Limon ürünlerinin endüstriyel alanlarda değerlendirilebilmesi için Bakanlığınızın yaptığı bir çalışma var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?
27. Erdemli'de limon üretiminin tarıma dayalı sanayileşmeye yönlendirilmesi amacıyla kümelenme stratejileri mevcut mudur?
28. Nanoteknoloji, tarımsal modern biyoteknoloji, modern sera teknolojileri, gıda işleme, meyve sebze muhafaza ve ambalaj teknolojileri, tarım atıklarının yenilenebilir enerji kaynaklarına dönüşümü konusunda çalışmalar yapacak olan Mersin Tarım Gıda İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin bir alanının da Erdemli'ye kurulacağı söylenmiş fakat bu yatırım hâlâ gerçekleştirilmemiştir. Bu yatırım Erdemli'ye ne zaman yapılacaktır?
29. Erdemli ilçesinde limon zenginliğinin sanayi ile desteklenip katma değerinin artırılması adına Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi veya çok daha spesifik olarak Limon ve Limon Ürünleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi açılması planlanmakta mıdır?
30. Bakanlığınız Erdemli limon üreticilerine yönelik olarak alternatif gelir kaynakları yaratacak ne gibi kırsal kalkınma programları geliştirmiştir?
31. Limonun başkenti olarak adlandırılan Erdemli'de limonun kalitesini artırmak ve daha verimli ürün almak adına Alata Araştırma Enstitüsünce ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Bu bağlamda Erdemli'de Limon Araştırma Enstitüsü kurulma çalışması var mıdır?
32. 2002 yılı sonrasında Erdemli'de limon üreticiliği yapmayı bırakan çiftçi sayısı kaçtır? 2002 yılı sonrasında Erdemli'de limon üretimi yapılmayarak boş bırakılan tarımsal araziler ne kadardır?
33. Erdemli ilçemizde tarım arazilerinin ne kadarı ipoteklidir? Erdemli'de tarım arazilerine konmuş ipotekli çiftçi sayımız kaçtır?